

Raport

z audytu finansowego, potwierdzającego stan bilansu otwarcia nowej kadencji samorządowej, obejmującego okres od 01.01.2006 do 31.12.2006r.

**Miasta i Gminy Więcbork
województwo kujawsko - pomorskie**

„AUDSULTING”
Kancelaria Audytorsko - Konsultingowa
mgr Edward Wołnik
Bydgoszcz ul. Szwalbego 2/10

(Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych nr 730)

Spis treści

1. CZĘŚĆ OGÓLNA	3
1. Podstawa przeprowadzenia audytu	3
2. Czas i miejsce audytu	3
3. Wykonawca audytu	3
4. Przedmiot audytu	4
5. Zakres i metody audytu	4
6. Charakterystyka badanej jednostki	5
7. Przedmiot działalności	5
8. Informacja o budżecie na rok 2006 i jego realizacji wg stanu na dzień 31.12. 2006 r.	6
9. Badanie stanu należności i zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązań budżetowych	6
10. Wyniki audytu w jednostkach realizujących zadania Gminy	8
10.1. Biuro Obsługi Oświaty Samorządowej	8
10.2. Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	13
10.3. Miejsko Gminny Ośrodek Kultury	13
11. Ustalenia końcowe	14

**RAPORT Z BADANIA REALIZACJI BUDŻETU ORAZ STANU NALEŻNOŚCI I
ZOBOWIĄZAŃ USTAWOWYCH I UMOWNYCH
ZA OKRES OD 01.01.2006 DO 30.12.2006 R.**

**Miasta i Gminy Więcbork
województwo kujawsko - pomorskie**

1. CZĘŚĆ OGÓLNA

1. Podstawa przeprowadzenia audytu

Audyt finansowy przeprowadziła firma „AUDSULTING” Kancelaria Audytorsko - Konsultingowa mgr Edward Wolnik z siedzibą w Bydgoszczy przy ul. Szwalbego 2/10, wpisana na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych przez Krajową Izbę Biegłych Rewidentów pod numerem 730. Podstawą przeprowadzenia badania jest umowa zawarta dnia 25.01.2007 roku z Burmistrzem Miasta i Gminy Więcbork Panem Pawłem Toczko.

2. Czas i miejsce audytu

Badanie zostało przeprowadzone w okresie od 25.01 do 10.03.2007r w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Więcborku ul. Mickiewicza 22.

3. Wykonawca audytu

Z ramienia firmy „AUDSULTING” badanie przeprowadził biegły rewident Edward Wolnik wpisany na listę biegłych rewidentów w K.I.B.R. za nr 4437/3062 prowadzący we własnym imieniu i na własny rachunek firmę „AUDSULTING”, będącą podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań

finansowych, przy udziale asystenta Mirosława Wolnik, wykonującego powtarzalne czynności pod nadzorem.

4. Przedmiot audytu

Badaniem objęto:

- realizację planu dochodów i wydatków budżetowych wg stanu na dzień 31.12.2006 r.
- stan należności i zobowiązań ustawowych i umownych na 31.12.2006 r.
- stan zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek na 31.12.2006 r.

Badaniem objęto księgi rachunkowe i dokumentację, stanowiącą podstawę sporządzenia sprawozdań oraz wykaz rozrachunków w zakresie zgodności danych kwotowych, zawartych w sporządzanych sprawozdaniach finansowych.

5. Zakres i metody audytu

Badanie zostało przeprowadzone stosownie do postanowień rozdziału 7 ustawy z dnia 29.09.1994 roku o rachunkowości (Dz. U. Nr 121, poz. 591) oraz ogólnie przyjętych norm zawodu biegłego rewidenta, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów. Powyższe normy wymagają zaplanowania i przeprowadzenia badania tak, aby uzyskać pewność, że badane sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych nieprawidłowości oraz że odzwierciedla sytuację finansową badanej jednostki.

Skarbnik Gminy udostępnił całą wymaganą dokumentację księgową, a także udzielił wymaganych w czasie badania wyjaśnień, umożliwiających potwierdzenie prawidłowości i rzetelności sporządzonego sprawozdania finansowego.

Przedmiotem badania nie było wykrycie i ujawnienie zdarzeń objętych ściganiem z mocy prawa oraz zdarzeń występujących poza systemem rachunkowości.

Badanie przeprowadzone zostało w części metodą reprezentacyjną, stąd, a także z uwagi na ograniczenia właściwe każdemu systemowi kontroli, nie jest możliwe uniknięcie ryzyka, iż pewne nieprawidłowości mogły zostać nie wykryte.

6. Charakterystyka badanej jednostki

Gmina Więcbork jest jednostką samorządu terytorialnego funkcjonującą w oparciu o ustawę z dnia 08.03.1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. nr 142, poz. 1591, z późniejszymi zmianami)

Gmina posiada numer statystyczny REGON 000530146
oraz numer identyfikacji podatkowej NIP : 558 - 00 - 08 - 540.

Funkcje Burmistrza Gminy Więcbork pełnił do dnia 06.12.2006 r. Pan Andrzej Marach, zaś od dnia 06.12.2006 r. Pan Paweł Toczko.

Stanowisko Sekretarz Urzędu zajmowała Pani Anita Broszko.

Funkcję Skarbnika Gminy pełnił i nadal pełni Pan Władysław Rembelski.

7. Przedmiot działalności

Do zakresu działalności Gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, nie zastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów.

Gmina posiada osobowość prawną.

8. Informacja o budżecie na rok 2006 i jego realizacji wg stanu na dzień 31.12.2006 r.

Planowany Budżet (po zmianach na 31.12.2006) zakładał:

- po stronie dochodów	25.709.586,00 zł.
- po stronie wydatków	27.213.783,00 zł.
- planowane przychody	3.036.712,00 zł.
- planowane rozchody	1.739.500,00 zł.

Realizacja jego na dzień 31.12.2006r. przedstawia się następująco:

- po stronie dochodów	25.871.515,90 zł.
- po stronie wydatków	25.832.869,84 zł.
- nadwyżka	38.646,06 zł.
- wykonanie planu przychodów	2.527.500,00 zł.

Realizacja wydatków wyniosła 94,93 % założenia planu na rok 2006.

Przedstawione powyżej dane wynikają ze sprawdzonej dokumentacji księgowej.

Badanie ksiąg potwierdziło poprawność prowadzenia oraz wykazywania informacji w sporządzanych przez Skarbnika Gminy sprawozdaniach finansowych.

9. Badanie stanu należności i zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązań budżetowych

Badanie wykazało, że:

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wykazane na dzień 31.12.2006r. wynoszą 23.384,52 zł.

Należności od kontrahentów z tytułu dostaw i usług nie wystąpiły.

Istotnymi należnościami są należności budżetowe z tytułu podatków lokalnych.

W zakresie podatku od nieruchomości zaległości na dzień 31.12.2006r. wynoszą 290.778,11 zł (osoby fizyczne) i 571.166,33 zł (osoby prawne)

W zakresie podatku rolnego występujące zaległości na dzień 31.12.2006r. wynosiły 194.525,15 zł (osoby fizyczne) i 40.596,28 zł (osoby prawne)

W podatku od środków transportowych zaległości wynosiły 79.360,29 zł (osoby fizyczne) i 17.842,30 zł (osoby prawne).

W podatku leśnym zaległości wyniosły 1.858,40 zł (osoby fizyczne).

Zaległości w opłatach za użytkowanie wieczyste wyniosły 7.443,66 zł.

Zaległości z tytułu dzierżaw wyniosły 17.846,80 zł.

Zaległości te wywrą wpływ na realizację planowanych dochodów gminy.

Badanie wykazało, że działania windykacyjne były podejmowane wielokrotnie, jednak bezskutecznie z uwagi na trudną sytuację podatników.

W zakresie zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek badanie wykazało, że Gminę na dzień 31.12.2006r. obciążają zobowiązania z tytułu kredytów bankowych w wysokości 4.431.853,00 zł, zaś pożyczek w wysokości 217.125,00 zł. Łączne zadłużenie Gminy wynosi 4.648.978,00 zł a suma rat, przypadających do spłaty w roku budżetowym 2007, stanowi nieco ponad 5% zakładanych dochodów budżetu (przepisy budżetowe dopuszczają do 15% dochodów budżetu).

Dane te wynikają z ksiąg rachunkowych.

10. Wyniki audytu w jednostkach realizujących zadania Gminy

10.1. Biuro Obsługi Oświaty Samorządowej

Zgodnie ze statutem, podstawowym zadaniem biura jest obsługa szkół podstawowych, gimnazjów i przedszkoli na terenie gminy. Biuro powołane jest do obsługi ekonomiczno-administracyjnej i finansowo-księgowej placówek oświaty samorządowej i organizacji dowozu uczniów do szkół. Biuro to jest jednostką prowadzącą działalność finansową na zasadach określonych w ustawie z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych. Podstawą gospodarki finansowej Biura jest budżet gminy Więcbork (w Dziale 801 – oświata i wychowanie oraz 854 ^W edukacyjna opieka wychowawcza), uchwalony przez Radę Miejską oraz harmonogram dochodów i wydatków, zatwierdzony przez Burmistrza Więcborka.

W trakcie audytu sprawdzono sposób funkcjonowania rachunkowości, sporządzania sprawozdawczości oraz realizacji zadań w ujęciu finansowym.

Badanie wykazało, że w jednostce istnieją określone zasady polityki rachunkowości, zgodne z wymogami ustawy o rachunkowości. Ewidencja księgowa prowadzona jest przy wykorzystaniu programu komputerowego. Sporządzane są bilanse roczne oraz sprawozdania z wykonania planu wydatków Rb-28S.

Przeprowadzona analiza dowiodła, że sprawozdanie Rb-28S za rok 2004 wykazuje zobowiązania w kwocie łącznej 1.171.926,42 zł, zaś według bilansu jest to kwota 1.169.220,00 zł. Różnica wynosi 2.706,42 zł. Ta istotna rozbieżność może wynikać z nie w pełni zweryfikowanych danych, ujmowanych w sprawozdaniu Rb-28S, które sporządzane jest dwa miesiące wcześniej niż bilans. Sprawozdanie Rb-28S za rok 2005r. wykazuje zobowiązania łączne w kwocie 369.814,71 zł, zaś bilans za 2005r. wykazuje zobowiązania w kwocie 1.700.686,00 zł. Różnica wynosi 1.330.871,29 zł.

Główny Księgowy biura Pan Wojciech Kolsut nie był w stanie uzasadnić powstałej różnicy. Należy zaznaczyć, że w różnicy tej mieszczą się zobowiązania z tytułu nieopłaconych w terminie składek ZUS oraz zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2005r.

Badanie rozliczeń z tytułu zobowiązań wobec ZUS w 2006r. wykazało, że w bilansie otwarcia na dzień 1.01.2006r. widniała kwota 1.022.995,20 zł, dotycząca niezapłaconych zobowiązań z 2005r. Dopiero we wrześniu 2006r. zostały rozliczone zaległości wobec ZUS. Jednak do końca 2006r. powstały w rozliczeniach kolejne zaległości, które na dzień 31.12.2006r. wyniosły 825.992,25 zł. Dotyczyły one nierozliczonych składek za okres od września do grudnia 2006r. Rozliczenia dokonano dopiero w styczniu 2007r., angażując środki z budżetu na rok 2007. Sprawozdanie Rb-28S za 2006r. wykazuje łączną kwotę zobowiązań 1.476.646,97 zł, zaś wartość wynikająca z ewidencji księgowej (brak bilansu za 2006r. – termin jego sporządzenia do 31 marca 2007r.) to kwota 1.482.073,28 zł. Ujawniona różnica może wynikać z nie weryfikowanych danych, dotyczących dodatkowego wynagrodzenia za 2006r.

Należy zaznaczyć, że nieterminowe regulowanie zobowiązań wobec ZUS pociągnęło za sobą konieczność płacenia odsetek zwłoki. Są to odsetki ustawowe od zobowiązań budżetowych. Wywarło to wpływ na zwiększenie ogólnych wydatków ponoszonych na oświatę.

Występujące kłopoty z terminowym regulowaniem zobowiązań wobec ZUS, niewątpliwie miały związek z zaniechaniem tematu standaryzacji w zakresie tworzenia oddziałów szkolnych i związanych z tym ograniczeń w zatrudnieniu. (temat przedstawiono w dalszej części raportu).

Analiza finansowa działalności oświatowej przedstawia się następująco :

Przedstawione na wykresie kwoty obejmują wszystkie wydatki placówek oświatowych (przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja oraz świetlice przyszkolne). Wydatki te w roku 2005 były znacząco niższe od wykazywanych w roku 2006 i w roku 2004. Należy podkreślić, że w 2005 roku nie uregulowano składek ZUS i dodatkowego wynagrodzenia za ten rok.

Struktura wydatków placowych i pozapłacowych przedstawiała się następująco :

Jak widać na przedstawionym wykresie, wydatki placowe stanowią ponad 87% ogólnej sumy wydatków. Pozostałe wydatki obejmują koszty utrzymania placówek, a także zużycia materiałów, sprzętu i energii oraz remontów. Szukanie oszczędności po stronie tych wydatków wydaje się mało realne. Główne źródło oszczędności mogą stanowić jednak wydatki placowe. Wynika z tego potrzeba reorganizacji struktury oświaty w gminie, a także weryfikacji w zakresie zatrudnienia w poszczególnych placówkach.

Wartość subwencji oświatowej w 2006 roku wyniosła 6.327.347,00 zł, zaś poniesione wydatki na funkcjonowanie szkół (bez przedszkoli i świetlic) to kwota 7.952.046,00 zł. Aby pokryć te wydatki gmina musiała wygospodarować w ramach budżetu kwotę 1.624.699,00 zł. Z dalszej analizy wynika, że otrzymana subwencja na jednego ucznia to kwota 3.728,55 zł.

Natomiast wydatki na jednego ucznia to kwota 4.685,94 zł. Do każdego ucznia w 2006r. gmina dopłaciła 957,39 zł.

Strukturę dopłat na jednego ucznia w poszczególnych placówkach przedstawia poniżej zamieszczona tabelka:

Zadania subwencionowane szkół 2006r.			
	Sub./ucznia	Wydatki/ucznia	Niedobór/ucznia
SP Więcbork	3 012,55	3 987,64	975,09
SP Sypniewo	4 225,55	5 463,61	1 238,06
SP Runowo	4 117,73	4 645,29	527,56
SP Pęperzyn	4 760,46	7 412,63	2 652,17
SP Jastrzębiec	5 520,89	6 984,47	1 463,58
SP Zakrzewek	4 813,47	7 528,85	2 715,38
G Jastrzębiec	6 662,58	4 882,05	-1 780,53
G Pęperzyn	4 117,73	3 856,96	-260,77
G Więcbork	2 984,69	4 189,22	1 204,53
G Sypniewo	4 177,37	3 651,44	-525,93
Gmina	3 728,55	4 685,94	957,39

Wynika z niej, że największej dopłaty na jednego ucznia wymaga Szkoła Podstawowa w Zakrzewku oraz Szkoła Podstawowa w Pęperzynie. Najkorzystniejsze zaś wyniki wykazuje Gimnazjum w Jastrzębcu, Gimnazjum w Sypniewie, gimnazjum w Pęperzynie. Rozpatrując jednak kompleksowo sytuację finansową Zespołów Szkół w Jastrzębcu i Pęperzynie, nadwyżki subwencji w gimnazjach nie kompensują w pełni niedoborów w szkołach podstawowych. Z uwagi na małą liczbę uczniów w Szkole Podstawowej w Zakrzewku oraz w Zespołach Szkół w Jastrzębcu i Pęperzynie, możliwe są działania restrukturyzujące gminną oświatę. Rozważenia wymaga również sprawa ilości i wielkości oddziałów szkolnych. Można by w ten sposób uzyskać pewne oszczędności etatów nauczycielskich i wypłat z tytułu godzin ponad wymiarowych.

Podkreślenia wymaga fakt ustalenia przez Burmistrza Więcborka szczegółowych standardów tworzenia oddziałów szkolnych. Określono w nich między innymi, ilość uczniów w oddziałach oraz liczbę etatów nauczycielskich i etatów pracowników administracyjno – obsługowych.

Standardy te zostały ustalone zarówno na rok szkolny 2005/2006 jak i na rok 2006/2007.

W wyniku dokonanej analizy należy stwierdzić, że w Szkołach Podstawowych w Sypniewie i w Więcborku oraz w Gimnazjum w Więcborku istniały rezerwy w zakresie możliwości ograniczenia liczby oddziałów szkolnych. Umożliwiłoby to ograniczenie liczby etatów i tym samym zmniejszenie wydatków płacowych związanych z zatrudnieniem.

Mimo ustalenia wspomnianych standardów, nie zostały one wdrożone zarówno w roku szkolnym 2005/2006 jak i w roku 2006/2007. Niewątpliwie zaniechania w tym zakresie nie wpłynęły na oszczędności wydatków związanych z oświatą.

Sytuacja ta wskazuje na brak realizacji polityki Gminy przez powołany do realizacji zadań ekonomiczno – administracyjnych organ, jakim niewątpliwie jest Biuro Obsługi Oświaty Samorządowej w Więcborku.

10.2. Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Jednostka posiada opracowane zasady ewidencji finansowo – księgowej. Ewidencja prowadzona jest przy pomocy programu i sprzętu komputerowego, spełniającego ustawowe wymogi. Realizacja budżetu przebiegała według założeń. Sporządzane sprawozdania Rb-28S oraz bilanse są ze sobą wzajemnie zgodne. Wykazywany stan zobowiązań na koniec każdego roku w sprawozdaniach Rb-28S był równy ze stanem zobowiązań wynikających z ewidencji.

Prowadzona działalność w zakresie finansowym nie nasuwa uwag.

10.3. Miejsko Gminny Ośrodek Kultury

Jednostka posiada opracowane i zatwierdzone zasady polityki rachunkowości. Ewidencja księgowa prowadzona jest ręcznie przy wykorzystaniu księgi rachunkowej (amerykanki). Prowadzona bieżąco ewidencja jest podstawą sporządzanej sprawozdawczości finansowej. Realizacja wydatków jest zgodna z założeniami budżetu Gminy. Prowadzona działalność finansowa nie nasuwa uwag.

11. Ustalenia końcowe

Raport z przebiegu badania został sporządzony na podstawie przedłożonych do badania sprawozdań finansowych i danych, wynikających z ksiąg rachunkowych.

Biegły rewident, badający sprawozdania finansowe i księgi rachunkowe, był niezależny oraz posiadał nieograniczoną zdolność do bezstronnego badania i sporządzenia raportu.

Niniejszy raport zawiera 14 stron kolejno ponumerowanych i oznaczonych skrótem podpisu biegłego rewidenta.

Raport sporządzono w czterech egzemplarzach z przeznaczeniem:

- 3 egzemplarze – zleceniodawca,
- 1 egzemplarz – zleceniobiorca (biegły rewident).

BIEGŁY REWIDENT

mgr Edward Wołnik

AUDSULTING
Kancelaria Audytorsko-Konsultingowa
mgr Edward Wołnik
ul. Lipowa 12/10 tel. 328 76 42
85-230 Bydgoszcz

mgr Edward Wołnik

Bydgoszcz 2007.03.10